

Briselē, 18.12.2017.
COM(2017) 758 final

2017/0341 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par kontroles pasākumu piemērošanu jaunajai psihoaktīvajai vielai *N*-(1-amino-3-metil-1-oksobutān-2-il)-1-(cikloheksilmetil)-1*H*-indazol-3-karboksamīdam (AB-CHMINACA)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Padomes Lēmums 2005/387/TI par informācijas apmaiņu, riska novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām¹ paredz triju posmu procedūru, pēc kuras jaunai psihoaktīvai vielai Savienībā var noteikt kontroles pasākumus.

2017. gada 4. jūlijā tika izdots Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (EMCDDA) un Eiropola kopīgais ziņojums, kas sagatavots saskaņā ar Padomes Lēmuma 2005/387/TI 5. pantu. Pēc Komisijas un septiņu dalībvalstu iesniegtā pieprasījuma Padome, ievērojot iepriekšminētā Padomes lēmuma 6. panta 1. punktu, 2017. gada 15. septembrī prasīja novērtēt riskus, ko rada jaunās psihoaktīvās vielas *N*-(1-amino-3-metil-1-oksobutān-2-il)-1-(cikloheksilmetil)-1*H*-indazol-3-karboksamīda (AB-CHMINACA) lietošana, ražošana un nelikumīga tirdzniecība, organizētās noziedzības iesaistīšanās, un attiecībā uz šo vielu ieviestu kontroles pasākumu iespējamās sekas.

EMCDDA Zinātniskā komiteja saskaņā ar Padomes lēmuma 6. panta 2., 3. un 4. punktu novērtēja ar AB-CHMINACA saistītos riskus. Riska novērtējuma ziņojums 2017. gada 14. novembrī tika iesniegts Komisijai un Padomei. Riska novērtējuma galvenie rezultāti ir šādi.

- AB-CHMINACA ir sintētisks kanabinoīds. Tā iedarbība ir līdzīga *THC* iedarbībai, kas ir galvenais marihuānas psihoaktīvās iedarbības izraisītājs, bet ar papildu toksiskumu, kas apdraud dzīvību. AB-CHMINACA spēcīgais iedarbīgums un augstais un dažāda veida vielas saturs smēķēšanas maisījumos rada lielu saindēšanās risku.
- AB-CHMINACA Eiropas Savienībā ir bijis pieejams vismaz kopš 2014. gada aprīļa un konstatēts 24 dalībvalstīs. Sešas dalībvalstis ir ziņojušas par 31 nāves gadījumu, kas saistīti ar AB-CHMINACA. Vismaz deviņos gadījumos AB-CHMINACA bija nāves cēlonis vai varētu būt veicinājis nāves iestāšanos.

Ievērojot Padomes Lēmuma 2005/387/TI 8. panta 1. punktu, Komisija sešu nedēļu laikā no riska novērtējuma ziņojuma saņemšanas dienas iesniedz Padomei iniciatīvu par kontroles pasākumu piemērošanu jaunām psihoaktīvām vielām visā Savienībā vai ziņojumu, kurā izskaidrots Komisijas viedoklis, kāpēc šāda iniciatīva nav nepieciešama. Saskaņā ar Tiesas 2015. gada 16. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-317/13 un C-679/13, pirms tiek pieņemts akts, kura pamatā ir Padomes Lēmuma 2005/387/TI 8. panta 1. punkts, ir jākonsultējas ar Eiropas Parlamentu.

Balstoties uz riska novērtējuma ziņojumā konstatēto, Komisija uzskata, ka ir pamatoti minētajai vielai visā Savienībā piemērot kontroles pasākumus. Spriežot pēc riska novērtējuma ziņojuma, AB-CHMINACA akūtais toksiskums var radīt smagu kaitējumu cilvēku veselībai.

2. PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Šā Padomes īstenošanas lēmuma priekšlikuma mērķis ir aicināt dalībvalstis piemērot kanabinoīdam AB-CHMINACA kontroles pasākumus un kriminālsodus, kas paredzēti to tiesību aktos atbilstoši dalībvalstu saistībām, kuras izriet no Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada konvencijas par psihotropajām vielām.

¹ OV L 127, 20.5.2005., 32. lpp.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par kontroles pasākumu piemērošanu jaunajai psihoaktīvajai vielai *N*-(1-amino-3-metil-1-oksobutān-2-il)-1-(cikloheksilmetil)-1*H*-indazol-3-karboksamīdam (AB-CHMINACA)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2005. gada 10. maija Lēmumu 2005/387/TI par informācijas apmaiņu, riska novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām² un jo īpaši tā 8. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu³,

tā kā:

- (1) Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (EMCDDA) paplašinātās Zinātniskās komitejas īpašajā sanāksmē saskaņā ar Lēmuma 2005/387/TI 6. pantu tika sagatavots riska novērtējuma ziņojums par jauno psihoaktīvo vielu *N*-(1-amino-3-metil-1-oksobutān-2-il)-1-(cikloheksilmetil)-1*H*-indazol-3-karboksamīdu (AB-CHMINACA), un pēc tam 2017. gada 14. novembrī tas tika iesniegts Komisijai un Padomei.
- (2) AB-CHMINACA ir sintētisks kanabinoīds. Tā iedarbība ir līdzīga *THC* iedarbībai, kas ir galvenais marihuānas psihoaktīvās iedarbības izraisītājs, bet ar papildu toksiskumu, kas apdraud dzīvību. AB-CHMINACA spēcīgais iedarbīgums un augstais un dažāda veida vielas saturs smēķēšanas maisījumos rada lielu saindēšanās risku.
- (3) AB-CHMINACA Savienībā ir bijis pieejams vismaz kopš 2014. gada aprīļa un konstatēts 24 dalībvalstīs. AB-CHMINACA īpašību dēļ varētu būt, ka nav konstatēti visi gadījumi, jo viela netiek regulāri kontrolēta. Viela tika konfiscēta lielākoties augu materiāla veidā, bet arī pulvera veidā un mazākos daudzumos citās fizikālās formās (piemēram, šķidrā veidā un dzēšlapās). Eiropas Savienībā veiktas vairāk nekā 4600 konfiskāciju.
- (4) Sešas dalībvalstis ir ziņojušas par 31 nāves gadījumu, kas saistīti ar AB-CHMINACA. Vismaz deviņos gadījumos AB-CHMINACA bija nāves cēlonis vai varētu būt veicinājis nāves iestāšanos. Turklāt četras dalībvalsts ziņoja par septiņiem neletāliem akūtas intoksikācijas gadījumiem, kas saistīti ar AB-CHMINACA. AB-CHMINACA īpašību dēļ varētu būt, ka nav konstatēti un nav reģistrēti visi neletālie intoksikācijas gadījumi un nāves gadījumi.

² OV L 127, 20.5.2005., 32. lpp.

³ OV C , , lpp.

- (5) Nav konkrētas informācijas par to, ka AB-CHMINACA ražošanā, izplatīšanā (nelikumīgā tirdzniecībā) un piegādē Savienībā būtu iesaistīta organizētā noziedzība. Pieejamie dati liecina, ka AB-CHMINACA ražo ķīmijas rūpniecības uzņēmumi Ķīnā.
- (6) AB-CHMINACA parasti tiek pārdots kā “legāls” marihuānas aizstājējs specializētos veikalos (“head shops”) un internetā mazos daudzumos un vairumā smēķēšanas maisījumos ar apzīmējumu “legal high” un pulvera veidā. To var pārdot arī tieši nelegālajā narkotiku tirgū. Minēto produktu sastāvdaļas tiek norādītas reti, tādēļ lietotāji pārsvarā nezina, ka viņi vispār lieto sintētiskos kanabinoīdus un konkrēti AB-CHMINACA.
- (7) Ne Savienībā, ne, šķiet, citviet pasaulē AB-CHMINACA nav atzīta lietojuma nedz medicīnā, nedz veterinārijā. Izņemot AB-CHMINACA izmantošanu par analītisku references standartu un zinātniskos pētījumos, nav norāžu, ka to var izmantot citām vajadzībām.
- (8) Riska novērtējuma ziņojumā secināts, ka datu trūkuma dēļ saistībā ar AB-CHMINACA rodas daudzi jautājumi par riskiem cilvēka veselībai, sabiedrības veselībai un sociālajiem riskiem un uz tiem varētu atbildēt turpmāki pētījumi. Tomēr pieejamie pierādījumi un informācija par vielas radīto risku veselībai un sociālo risku ir pietiekams pamats, lai visā Savienībā piemērotu AB-CHMINACA kontroles pasākumus.
- (9) AB-CHMINACA nav minēts ne Apvienoto Nāciju Organizācijas 1961. gada Vienotās konvencijas par narkotiskajām vielām, ne Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvencijas par psihotropajām vielām kontrolējamo vielu sarakstā. Šī viela tika pārbaudīta Ženēvā 2017. gada 6.–10. novembrī notikušajā PVO ekspertu komitejas 39. sanāksmē (ECDD), patlaban tiek vērtēta ANO sistēmā. Tas Savienībai neliedz pieņemt lēmumu par kontroles pasākumu piemērošanu vielai.
- (10) Astoņpadsmit dalībvalstis AB-CHMINACA piemēro kontroles pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem narkotiku kontroles jomā, un trīs dalībvalstis to kontrolē saskaņā ar citiem tiesību aktiem, tādējādi kontroles pasākumu piemērošana visā Savienībā ļautu izvairīties no šķēršļiem tiesībaizsardzības iestāžu un tiesu iestāžu pārrobežu sadarbībā un veicinātu aizsardzību pret riskiem, ko var radīt vielas pieejamība un lietošana.
- (11) Ar Lēmumu 2005/387/TI Padomei ir piešķirtas īstenošanas pilnvaras, lai tā Savienības līmenī ātri un pamatojoties uz speciālām zināšanām, reaģētu uz jaunu psihoaktīvu vielu parādīšanos, ko konstatējušas un par ko ziņojušas dalībvalstis, un lai visā Savienībā piemērotu šīm vielām kontroles pasākumus. Tā kā ir izpildīti šādu īstenošanas pilnvaru piemērošanai nepieciešamie nosacījumi un procedūra, būtu jāpieņem īstenošanas lēmums, lai AB-CHMINACA piemērotu kontroles pasākumus visā Savienībā.
- (12) Lēmums 2005/387/TI ir saistošs Dānijai, un tādēļ tā piedalās šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.
- (13) Lēmums 2005/387/TI ir saistošs Īrijai, un tādēļ tā piedalās šā lēmuma pieņemšanā.
- (14) Lēmums 2005/387/TI nav saistošs Apvienotajai Karalistei, tādēļ tā nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā, un Apvienotajai Karalistei tas nav saistošs un nav jāpiemēro,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Jaunajai psihoaktīvajai vielai *N*-(1-amino-3-metil-1-oksobutān-2-il)-1-(cikloheksilmetil)-1*H*-indazol-3-karboksamīdam (AB-CHMINACA) visā Savienībā piemēro kontroles pasākumus.

2. pants

Dalībvalstis vēlākais [*vienu gadu pēc šā lēmuma publicēšanas dienas*] saskaņā ar valsts tiesību aktiem veic pasākumus, kas nepieciešami, lai 1. pantā minētajai jaunajai psihoaktīvajai vielai piemērotu kontroles pasākumus un kriminālsodus, kā paredzēts to tiesību aktos, kas atbilst to saistībām, kuras izriet no ANO 1971. gada Konvencijas par psihotropajām vielām.

3. pants

Šis Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo lēmumu piemēro saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*